

[Arne Melchior]

Jeg ville dog have forsvoret, og jeg skal gerne tilstå, at jeg har tabt væddemål om det, at denne debat kunne have fundet sted, og jeg tror, det er en parlamentarisk milepæl i dag. Mon ikke det er første gang, et lovforslag får en fjerde behandling, oven i købet samme dag, som tredje behandling har fundet sted? Uanset om det tilfældigt var samme dag, eller om det havde været samme uge eller same måned, så havde det været lige meningsløst. Det må undre, og det undrer mig, at hr. Christophersen og hr. Poul Schlüter etc. virkelig vil lægge navn til, at et lovforslag, som er nedstemt i dag, samme dag eller samme uge, så at sige i samme åndedræt, fremlægges på ny, denne gang i den raffinerede form, at den regering og det parti, som har stemt imod det, selv skal fremsætte det. Der er vi vel nok ved parlamentarismens vrangside: misbrug af spilleregler.

Denne forespørgsel er ikke engang et onsdagsspørgsmål værd, og det eneste, man kan rose forespørgerne for, er, at så få af dem tager ordet. Men vi andre, som ikke er så frelste i sagen, er altså nødt til at forklare vores stilling, og vores stilling til dagsordenen er et klart nej. Det volder os ingen besværighed at sige dette nej. Dels ønsker vi ikke at støtte en parlamentarisk praksis, som jeg her har skildret, der åbner for fjerdebehandlinger af lovforslag, dels mener vi ikke, at man pr. dagsorden kan kræve af en regering, at den skal lave forarbejder til og fremsætte et lovforslag, som den skal stemme imod. Det må være opgaven for det flertal, som findes i salen, selv at formulere sit lovforslag, og er det ikke i stand til det, så tyder det på mangel på selvrespekt, mangel på tro på egne evner, at man vil tvinge regeringen til at fremsætte et lovforslag, hvilket normalt vil betyde, at den skal anbefale, at man stemmer for det, når det modsatte er tilfældet. Vi finder, at det er en næsten naragtig fremgangsmåde.

Monopolet skal afskaffes, det er vi enige i, og regeringen bør medvirke til det. Jeg kunne godt tænke mig, at arbejdsministeren i dag giver et tilsagn om, at han ikke bare vil give svar på de spørgsmål, der under en kommende behandling vil blive stillet, men at han også kunne tænke sig nedsat et embedsmandsudvalg til at belyse de mange aspekter, hele denne problemstilling rejser for os. Men flertallet må sandelig manifestere

sig ved selv at evne at lave det forslag, som man vil stemme igennem og sætte igennem, og dér skal vi nok være på vore pladser.

Og så skal det for tredje og sidste gang siges, at fremsættelsen af denne dagsorden og denne forespørgsel viser, at det ikke mere er sagen, det gælder. En vedtagelse af den her foreslåede dagsorden vil ikke bringe eksklusivaftalernes ophør en dag nærmere. Nu drejer det sig ikke mere om sagen, den har vi stemt for, nu drejer det sig om en regeringsstorm, nu drejer det sig om at lave uro i samfundet, og dér er vi stået af.

Det drejer sig om principper, og jeg mener væsentlige principper. Fru Lilli Gyldenkilde lykkedes det igen ligesom ved andenbehandlingen for nylig at gøre nar af vigtigheden af disse principper, og jeg må på ny tilbagevise, at der skulle være nogen, der interesserer sig mindre for ledighedens nedbringelse, end fru Lilli Gyldenkilde gør. De møder, der har været holdt om denne sag, har ikke taget nogens kræfter eller tid eller idérigdom til at bekæmpe ledighed. Det har vi gjort side om side. Så længe det drejer sig om principper af væsentlighed – og det mener vi organisationsfrihed og erhvervsfrihed er – er vi til tjeneste, og så stemmer vi for, selv om det har en hel række konsekvenser, som vi måske synes at samfundet burde være foruden. Men når det drejer sig om at lave ballade i gården, så er vi ikke med, og også derfor er det nemt for os at stemme imod det fremsatte dagsordensforslag.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Kun af hensyn til den fortsatte debat bliver jeg nødt til at korrigere en enkelt udtalelse fra hr. Arne Melchior's side.

Det var, da hr. Arne Melchior sagde, at vi tidligere på dagen har stemt om dette forslag, som nu er indeholdt i dagsordensforslaget. Jeg er nødt til at sige, at det har vi ikke. Forslaget indeholder dels en opfordring til regeringen om at etablere et lovforbud mod eksklusivaftaler, dels en ny sætning, som vi ikke på nuværende tidspunkt har diskuteret, nemlig om at sikre den enkelte erhvervsudøver aftalefrihed. Med vedtagelsen af denne dagsorden vil det være umuligt at gennemføre vores kollektive overenskomstsistem på arbejdsmarkedet, i hvert fald i den form, vi har kendt det hidtil. Det er i virkeligheden et